

Marek Dutkiewicz

Doktor Jan Góral (24 III 1936 – 24 I 2013)

Piotrkowskie Zeszyty Historyczne 15, 345-347

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Doktor Jan Góral (24 III 1936 – 24 I 2013)

Doktor Jan Góral urodził się 24 marca 1936 roku w Witoldowie, w pobliżu Rawy Mazowieckiej, w wielodzietnej rodzinie rolniczej. Miał pięcioro rodzeństwa. Z trudem, dzięki własnej pracowitości, zdobywał wykształcenie i kolejne stopnie w nauczycielskiej karierze zawodowej w szkołach podstawowych, średnich oraz wyższych.

Kwalifikacje pedagogiczne uzyskał w Liceum Pedagogicznym w Tomaszowie Mazowieckim. Po jego ukończeniu rozpoczął pracę w szkołach w rejonie Rawy Mazowieckiej. Początkowo uczył w szkole podstawowej w Wilkowicach (1954-55) następnie w latach 1955-1956 kierował szkołą podstawową w Niemgłowach, a od 1956 do 1960 roku pracował w szkole podstawowej w Żelaznej. W latach 1956-1958 odbył służbę wojskową. W 1960 roku rozpoczął zaoczne studia historyczne na Wydziale Filozoficzno-Historycznym Uniwersytetu Łódzkiego. Ukończył je pięć lat później. Pracę magisterską napisał na seminarium prof. Józefa Dutkiewicza, a następnie pod kierunkiem tego samego promotora rozpoczął pracę nad dysertacją doktorską. Obronił ją w 1972 roku. Obydwie prace poświęcone były okupacyjnym dziejom powiatu rawskiego.

W latach 1960-1963 kierował szkołą podstawową w Szwejkach Wielkich, a następnie w latach 1963-1965 pracował w Zasadniczej Szkole Odzieżowej w Nowym Mieście. W latach 1965-1969 budował i organizował Szkołę Podstawową w Zawadzie. Później, w latach 1969-1974 pracował w Powiatowym Ośrodku Metodycznym w Rawie Mazowieckiej. W tym samym czasie, w latach 1972-1974, jego pasja zawodowa rozwijała się w Wydziale Oświaty i Kultury w tym mieście.

Istotna zmiana w życiu Jana Górala nastąpiła w roku 1974 roku, kiedy to przeniósł się do Piotrkowa Trybunalskiego, gdzie kontynuował swoją karierę wybitnego dydaktyka, pracując do 1986 roku w Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli oraz nauczyciela – jako że latach 1986-1988 pracował w Zespole Szkół Zawodowych.

W Piotrkowie Trybunalskim rozpoczął się też etap akademicki w życiu zawodowym doktora Jana Górala. W 1986 roku rozpoczął bowiem pracę w utworzonym w Piotrkowie Trybunalskim Zamiejscowym Ośrodku kieleckiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej. Wkrótce placówka ta przekształciła się w Filię WSP, a w 2000 roku w Filię Akademii Świętokrzyskiej (w 2008 roku w Filię Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego, a w 2011 roku w Filię Uniwersytetu Jana Kochanowskiego). Doktor Jan Góral należał do grupy organizatorów i pierwszych pracowników Instytutu Historii, który został utworzony w 1997 roku w ramach piotrkowskiej filii uczelni. Był zatrudniony na stanowisku adiunkta i w latach 1999-2001 kierował Zakładem Dydaktyki Historii tegoż instytutu, by rok później odejść na emeryturę.

Był autorem ponad 70 prac naukowych i popularnonaukowych. Jego zainteresowania badawcze skupiały się wokół tematyki historii Polski XX wieku. Pasjonowały Go zwłaszcza zagadnienia związane z okupacyjnymi dziejami regionu rawskiego i piotrkowskiego. Z zaangażowaniem badał i publikował prace o tematyce regionalnej. Był autorem rozdziałów w monografiach Rawy Mazowieckiej, Tomaszowa Mazowieckiego, Zelowa i Piotrkowa Trybunalskiego.

Jego zainteresowania dziejami okupacyjnymi realizowane były poprzez rozpoczętą w 1974 roku współpracę z Główną Komisją Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce (1949-1984), a od 1991 roku Główną Komisją Badania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu – Instytut Pamięci Narodowej. Początkowo był członkiem Delegatury Terenowej w Piotrkowie Trybunalskim, a w latach 1985-1991 jej wiceprzewodniczącym. W latach 1984-1999 był członkiem Okręgowej Komisji Badania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Łodzi. W ramach tej organizacji napisał wiele publikacji, organizował i prowadził liczne spotkania z młodzieżą. Przyczynił się do upamiętnienia wielu miejsc związanych z martyrologią Narodu Polskiego.

Wieloletnie i wyróżniające zaangażowanie w pracy zawodowej i działalności społecznej doktora Jana Górala zostało uhonorowane przez nadanie Mu wielu orderów, medali i odznaczeń: m.in. Krzyża Kawalerskiego OOP, Złotego i Brązowego Krzyża Zasługi, Złotej Odznak ZNP, Złotego i Srebrnego Medalu Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej, oraz tytułu Zasłużonego Działacza Kultury. Otrzymał również Nagrody Ministerstwa Oświaty.

Sprawozdania

Doktor Jan Góral pozostanie we wdzięcznej pamięci wielu ludzi z którymi się stykał – kolegów, uczniów, studentów – jako osoba bardzo pracowita, bezpośrednia, sumienna. Był zawsze uśmiechnięty i życzliwy dla wszystkich.

Zmarł 24 stycznia 2013 roku.

Śpij spokojnie – zawsze będziemy o Tobie pamiętać

Marek Dutkiewicz